

съ мъртво лице и съ стъклени очи поглеждаше ужасното зрелище. Отначало страхътъ, че землекопачътъ може да се е излъгалъ и Лигия да се намира между жертвите, съвсъмъ го побърка, но, като чу гласоветъ: „за Христа!“, като видѣ мжкитъ на толкова жертви, които, умирайки, прославихъ своя Богъ и своята истина, него го обзе друго чувство, което го смазваше, като най-ужасната болка, и въ сѫщото врѣме не-прѣодолимо: ако самъ Христосъ е умрѣлъ съ мжки и ако за него умиратъ хиляди, ако се пролива море отъ кръвь, то еще една капка пищо не значи, и дори е грѣхъ да се иска милостъ. Тая мисъль му идѣше отъ арената, проникваше въ него заедно съ виковетъ на умиращите и съ меризмата на кръвята имъ. При все това, той се молѣше и повтаряше съ изсъхли устни: „Христе! „Христе! и твой апостолъ се моли за нея!“ Скоро той прѣстанѣ да разбира, дѣ е, струваше му се само, че кръвята на арената все повече се подига и ще се разлѣе отъ цирка върху цѣлия Римъ.

Къмъ края той вече нищо не чуеше: ни виенето на кучетата, ни гласоветъ на цезаровитъ приближени, които по едно врѣме захванахъ да викатъ:

— На Хилона припадна!

— На Хилона припадна! — повтори Петроний, като се обръна къмъ страната на гърка.

А той послѣдния, наистина, бѣше се лишилъ отъ чувства и седѣше блѣденъ, като платно, съ глава климналъ назадъ, съ широко отворени уста, приличенъ на трупъ. Въ тая сѫщата минута искарахъ на арената нови жертви, сѫщо общити въ кожа.

Тѣ тутакси колѣничихъ, като първитъ, но изморенитъ кучета не искахъ да ги закачатъ. Само нѣколко се хвърлихъ на ония христиани, които бѣхъ по-близу до тѣхъ, а другитъ легнажхъ и, като вдигахъ на горѣ кървавитъ си мунуни, дипахъ тежко и се прозѣвахъ. Но тогава, развѣлнуванъ и пиянъ отъ кръвята, народътъ захванѣ да вика:

— Левоветъ, левоветъ! пуснѣте левоветъ!

Левоветъ искахъ да оставяте за другия денъ, но въ амфитеатритъ народътъ налагаше своята воля на всички, дори на цезаря. Само Калигула, дѣрзъкъ и измѣнчивъ въ желанията си, се рѣшаваше да се противи на тѣлпата и се случваше дори да заповѣдва да я гонятъ и биѣтъ съ тояги, но и той често отстапваше. Неронъ, за когото рѣкоплѣсканията бѣхъ по-скажи отъ всичко на свѣта, никога не ѝ се противеше, а още по-малко сега, когато се касаеше за успокое-нието на раздразнената слѣдъ пожара тѣлпа, и за христианитъ, на които искаше да свали вината за нещастието. Ето